

ת"פ 25156/06/18 - מדינת ישראל נגד איתי קרטה, אביה קרטה, קמביו וולוטה בע"מ חברות

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 25156-06-18 מדינת ישראל נ' קרטה ואח'

בפני כב' השופט רון סוקול, סגן נשיא

מדינת ישראל המאשימה

ע"י עו"ד י' גדנקן מפרקליטות ת"א מיסוי וכלכלה

נגד

הנאשמים

1. איתי קרטה

ע"י ב"כ עו"ד א' רן ועו"ד הילה תירוש

2. אביה קרטה

ע"י ב"כ עו"ד ט' אבריאל

3. קמביו וולוטה בע"מ חברות

החלטה

(בקשה מס' 42)

1. כנגד הנאשמים איתי ואביה קרטה הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות שונות הנוגעות להפעלת עסק למתן שירותי אשראי. בין אלו נכללו עבירות של מתן תצהיר שקר, עבירה לפי סעיף 239 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, עשיית פעולה ברכוש אסור, ריבוי עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000, ומסירת מידע כוזב, עבירה לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון.

2. בין יתר טענות ההגנה שהעלה הנאשם 1, איתי קרטה, נכללה הטענה בדבר אכיפה בררנית, כלומר טענה ל"הגנה מן הצדק", כאמור בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982. כמו כן, לאורך ההליך, הוגשו על ידי מר קרטה בקשות שונות לפי סעיף 108 לחוק, בהן עתר לקבלת מסמכים וחומרי חקירה הדרושים לו להגנתו.

3. בבקשה המונחת להכרעה כעת, המוגשת בשלבים הסופיים של פרשת התביעה, עותר מר קרטה לביטול האישומים כנגדו בטענת הגנה מן הצדק. הבקשה נשענת על שני אדנים עיקריים: העמדת הנאשם לדין בעבירות המיוחסות לו מהווה אפליה ואכיפה בררנית; המאשימה לא העבירה את כלל חומרי ההגנה הרלוונטיים והדרושים לו לצורך ניהול הגנתו כדבעי, חרף בקשות חוזרות ונשנות בעניין.

רקע

4. כתב האישום כנגד המבקש, מר איתי קרטה (להלן: הנאשם), הוגש לבית המשפט המחוזי בתל אביב ביום 11/6/2018. בהחלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 24/11/2019 הועבר הדיון בתיק לבית משפט זה.

5. בבקשה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי (בקשה מס' 3), ובטרם הועבר הדיון לבית משפט זה, עתר הנאשם לקבלת צו המורה למאשימה להמציא נתוני העמדה לדין של נאשמים אחרים וכן קבלת חומרים נוספים. בדיון שנערך לפני ביום 5/1/2020 הודיע ב"כ הנאשם כי לאחר ששמע את דברי בית המשפט בעניין, ובכפוף למתן זכות עיון בחומרי חקירה שונים, הנאשם חוזר בו מהבקשה. כן הודיע כי הנאשם שומר על זכותו לטעון לאכיפה בררנית במסגרת הדיון בתיק לגופו בשלב מאוחר יותר של ההליך ושמירת זכותו לחקור עדים בעניין זה. לאור הודעה זו, הוריתי על מחיקת הבקשה.

6. ביום 23/6/2020 וביום 25/6/2020 הגיש הנאשם שתי בקשות נוספות להעברת חומרי חקירה לעיונו, בין היתר לצורך ביסוס טענתו בדבר אכיפה בררנית, וכן מטעמים נוספים. בהחלטת מיום 31/7/2020 קיבלתי את הבקשות באופן חלקי בלבד. קבעתי כי לא הובהרה הרלוונטיות של חלק מהמסמכים שגילויים התבקש, וכי מדובר במסע דיג שמנהל הנאשם לשם חיפוש תשתית ראשונית לביסוס טענת האכיפה הבררנית שהוא דבק בה.

אשר לתרשומות פנימיות שגילויין התבקש, הוריתי למאשימה למוסרן לעיון בית המשפט על מנת להחליט אם יש צורך בהעברתן לנאשם, אם לאו (בהחלטה משלימה מיום 3/8/2020 הוריתי על העברת חלק מהמסמכים שהוגדרו כתרשומות פנימיות לעיון הנאשם). כן הוריתי למאשימה לפנות לבנק הפועלים במטרה לקבל ממנו את הנהלים הנוגעים לפתיחת חשבון לעסק של מתן שירותי אשראי.

7. טענות בדבר אי העברת מלוא המסמכים הדרושים הועלו על ידי הנאשם גם בדיונים שונים שנערכו לפני (ראו למשל פרוטוקול מיום 1/3/2020; פרוטוקול מיום 31/5/2020 ופרוטוקול מיום 23/6/2020), וניתנו בעניין החלטות שונות וקונקרטיות.

8. בבקשה המונחת להכרעה כעת, טוען הנאשם כי יש לבטל את האישומים כנגדו בטענת הגנה מן הצדק. לטענתו, התנהלות המאשימה בתיק פוגעת בזכויותיו במספר אופנים; העמדתו לדין נגועה באפליה המהווה אכיפה בררנית; אי העברת חומר חקירה רלוונטי, מהותי ונחוץ לו לשם ניהול הגנתו, תוך הסתרת ראיות ומסירת מידע שגוי לבית המשפט בעניינים שונים הקשורים לבקשות הנאשם לגילוי חומרי חקירה. בבקשה מפורטות דוגמאות שונות המעידות, לטענת המבקש, על אמיתות טענותיו כמפורט לעיל.

דין והכרעה

9. כפי שיפורט להלן, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. עם זאת, הנאשם יוכל להעלות את טענותיו בעניין זה בסיכומיו שיוגשו בתום פרשת ההגנה. אנמק בקצרה.

10. "הגנה מן הצדק" היא דוקטרינה המקנה לבית המשפט סמכות לבטל כתב אישום שהגשתו או בירו עומדים

בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית. הדוקטרינה נקלטה למשפט הישראלי מהדין האנגלי בפסק הדין שניתן בע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 221 (1996). בשנת 2007 עוגנה הדוקטרינה בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי, כאחת מיני טענות מקדמיות שנאשם רשאי להעלות בפתח משפטו.

11. סעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי לבית המשפט מסור שיקול הדעת להכריע מתי לדון בטענה מקדמית בהליך פלילי שהועלתה לפניו, וטענת הגנה מן הצדק בכלל זה - מיד עם העלאתה, או בשלב אחר של המשפט. סעיף 151 לחוק מוסיף וקובע כי גם אם נאשם לא טען טענה מקדמית בתחילת ההליך, אין למנוע ממנו להעלות אותה בשלב מאוחר יותר, לאחר שתיפרס לפני בית המשפט התשתית העובדתית המתאימה (ראו גם: רע"פ 7052/18 מדינת ישראל נ' רותם (5/52020)).

12. עיון בפסיקת בתי המשפט מעלה, כי אלו נוהגים לתת משקל לטענת הגנה מן הצדק גם בשלב הכרעת הדין, בו ניתן לשקול תרופות מתונות יחסית לרפיו הפגם שנפל בהגשת כתב האישום, כגון ביטול של אישומים ספציפיים או הקלה בעונש (רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי (31/10/2018); ע"פ 5124/08 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (4/7/2011)).

צריך לזכור כי טענת הגנה מן הצדק כולל קשת רחבה של מצבים שבחלקם ניתן להכריע בשלב מקדמי של ההליך ובחלקם יש צורך לדחות את ההכרעה ולדון בטענה רק לאחר בירור העובדות לאשורן (וראו גם: ת"פ (ת"א) 50380-11-17 מדינת ישראל נ' קידר (4/1/2019); ת"פ (ת"א) 44939-12-18 מדינת ישראל נ' שימברג (17/11/2019); ת"פ (י-ם) 34268-03-12 פרנקל נ' מדינת ישראל (30/12/2012); ת"פ (ת"א) 40279/08 מדינת ישראל נ' לדר (22/8/2010)).

13. גם במקרה הנוכחי ראוי להימנע ממתן הכרעה כבר בשלב זה והימנע מביטול כתב האישום בטרם תסתיים שמיעת הראיות. בטענה כי ננקט דין שונה כלפי שווים ראוי להכריע לאחר הצגת מלוא הראיות בעניין זה ושמיעת כל העדים הנוגעים בדבר. גם הטענות בדבר אי מסירת חומרי חקירה ראוי שיבחנו בין היתר לאור השפעתן האפשרית על הגנת הנאשם. עוד יש לציין, כי הכרעה בטענות הצדדים מחייבת הכרעה גם בשאלות עובדתיות שונות, שטרם התבררו (השוו: י' נקדימון, הגנה מן הצדק 478, מהדורה שנייה, תשס"ט).

14. לא זו אף זו. כידוע, הסעד של ביטול כתב אישום מחמת הגנה מן הצדק שמור למקרים חריגים וקיצוניים בלבד (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט(6) 776 (2005)). מהטענות והראיות שנשמעו עד כה, ומבלי לקבוע מסמרות בדבר, נדמה כי המקרה הנוכחי אינו נכלל בגדר המקרים הללו, וזאת אף אם נצא מנקודת הנחה כי בהתנהלות המאשימה נפלו פגמים שונים (שרובם ככולם טופלו באמצעות ההחלטות השונות שניתנו לאורך ההליך).

סוף דבר

15. לנוכח האמור לעיל, דין הבקשה להידחות. הנאשם יוכל להעלות טענותיו בעניין זה גם בשלב הסיכומים.

16. ככל שהנאשם סבור כי קיימים חומרי חקירה נוספים וקונקרטיים (פרט לחששות בעלמא) שלא הועברו לעיונו, הוא רשאי להגיש בקשה מתאימה.

הדיון הקבוע ליום 8/12/2020 ישמע במועדו.

ניתנה היום, כ"א כסלו תשפ"א, 07 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.